



นโยบาย และแนวทางปฏิบัติ การใช้ประโยชน์จากกัญชา

โดย กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดเชียงราย

10 มิถุนายน 2562 ณ โรงพยาบาลแม่สาย จังหวัดเชียงราย

กัญชา

ชื่อทางวิทยาศาสตร์: *Canabis sativa* L subsp. *Indica*

วงศ์: Cannabaceae

ชื่อสามัญ:

Cannabis,

Hemp,

Indean hemp,

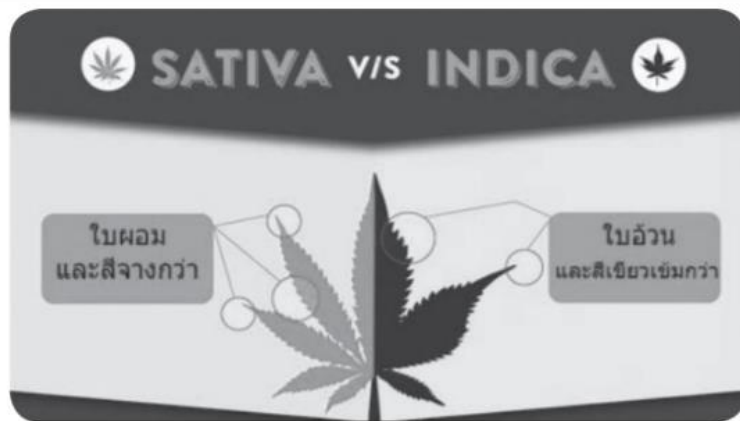
ganja,

marihuana, marijuana



***เฮมพ์ (กัญชง)

มีชื่อทางวิทยาศาสตร์ว่า *Cannabis sativa* L.subsp. *sativa* วงศ์ Cannabaceae



เฮมพ์	กัญชา
๑. ลำต้นสูงมากกว่า ๒ เมตร	๑. ลำต้นสูงน้อยกว่า บางชนิดออกเป็นพุ่มเตี้ย
๒. แตกกิ่งก้านน้อย	๒. แตกกิ่งก้านมาก
๓. ใบใหญ่ การเรียงตัวของใบค่อนข้างห่าง	๓. ใบเล็กแคบยาว การเรียงตัวของใบจะชิดกัน
๔. ปล้องหรือข้อยาว	๔. ปล้องหรือข้อไม่ยาว
๕. เปลือกเหนียวลอกง่าย	๕. เปลือกยาวไม่เหนียวลอกยาก
๖. ใบมีสีเขียวมเหลือง	๖. ใบมีสีเขียว-เขียวจัด
๗. ให้เส้นยาว คุณภาพสูง	๗. ให้เส้นยาว คุณภาพต่ำ
๘. เมื่อดอกออกมียางที่ข้อยาวไม่มาก	๘. เมื่อดอกออกมียางที่ข้อยาวมาก
๙. ออกดอกเมื่ออายุมากกว่า ๔ เดือน	๙. ออกดอกเมื่ออายุประมาณ ๓ เดือน
๑๐. เมล็ดมีขนาดใหญ่ สีเขียว มีเมล็ดหลายข้าง	๑๐. เมล็ดมีขนาดเล็ก ลาย
๑๑. ใบและกะหรี่นำมาสูบจะมีกลิ่นหอมน้อย และทำให้ผู้เสพมีอาการปวดศีรษะ	๑๑. ใบและกะหรี่นำมาสูบจะมีกลิ่นหอมคล้ายหญ้าแห้ง
๑๒. ระยะห่างระหว่างต้นแคบและระหว่างแถวแคบ เพราะปลูกเพื่อต้องการเส้นใย	๑๒. ระยะห่างระหว่างต้นกว้างและระหว่างแถวกว้าง เพราะปลูกเพื่อต้องการใบและกะหรี่ (ช่อดอก)

กัญชา

- ต้นกัญชาแบ่งออกเป็นต้นเพศผู้และต้นเพศเมีย
- แต่ละประเภทจะมีลักษณะการออกดอกที่แตกต่างกัน
- พืชปีเดียว
- ทั่วไปต้นกัญชาจะสูงราว 2 ถึง 3 เมตร (7 ถึง 10 ฟุต)
- หลังจากออกดอกแล้วจะหยุดการเจริญเติบโตทางลำต้น หลังจากต้นเพศเมียได้รับการผสมพันธุ์ เมล็ดจะสุกและต้นจะตายไป



สารประกอบทางเคมีในต้นกัญชา

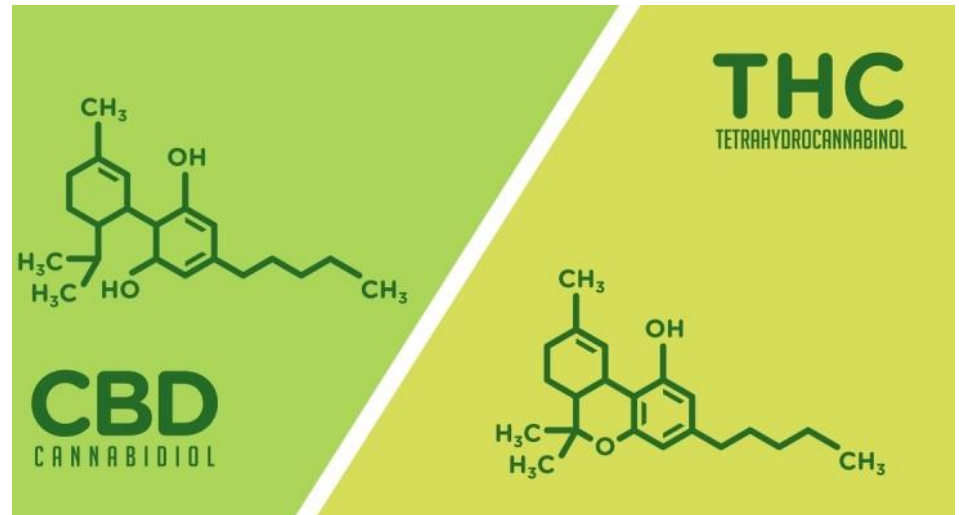
- มีมากกว่า 500 ชนิด
- สารอย่างน้อย 100 ชนิด พบในต้นกัญชาเท่านั้น
- สารที่สำคัญคือ แคนนาบินอยด์
(จากพืช เรียกว่า ไฟโตแคนนาบินอยด์)
- สารที่เป็นที่รู้จักได้แก่

9-tetrahydrocannabinol (THC) ;

ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท

Cannabidiol (CBD);

ออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท



ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของสาร THC

>>>> Pharmacological action of THC

- Psychotropic

 - Initial euphoria and relaxation

 - Alteration memory and cognitive perceptual abilities

- Immunosuppressive/immunomodulation

- Cardiovascular (tachycardia, orthostatic hypotension, peripheral vasodilation)

- Analgesic

- anti-emetic

- Appetite stimulant

ฤทธิ์ทางเภสัชวิทยาของสาร CBD

>>>>> Pharmacological action of CBD

- Anticonvulsant
- Analgesic
- anti-anxiety
- anti-psychotic
- anti-inflammatory
- Anti-arthritic
- Immunosuppressive

คำแนะนำ

การใช้กัญชาทางการแพทย์

Guidance on Cannabis for Medical Use



กรมการแพทย์
DEPARTMENT OF MEDICAL SERVICES



โดย กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข
ฉบับปรับปรุง 1/2562

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มได้ประโยชน์ เนื่องจากมีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนชัดเจน

1. ภาวะคลื่นไส้อาเจียนจากเคมีบำบัด (chemotherapy induced nausea and vomiting)^(5, 6)

แพทย์สามารถใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเพื่อรักษาภาวะคลื่นไส้อาเจียนจากเคมีบำบัดภายใต้ข้อพิจารณา

ต่อไปนี้

- ไม่แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเริ่มต้น
- แนะนำให้ปรึกษากับผู้ป่วยถึงประโยชน์และความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์กัญชาก่อนใช้
- ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเพื่อรักษาอาการคลื่นไส้จากเคมีบำบัดที่รักษาด้วยวิธีต่างๆ แล้วไม่ได้ผล
- ไม่แนะนำให้ใช้ในกรณีของภาวะคลื่นไส้อาเจียนทั่วไป⁽⁷⁾
- ไม่แนะนำให้ใช้ในกรณีของภาวะคลื่นไส้อาเจียนในหญิงตั้งครรภ์ หรือมีอาการแพ้ที่รุนแรง⁽⁷⁾
- แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเสริมหรือควบรวมกับการรักษาตามมาตรฐาน⁽⁸⁾

*ผลิตภัณฑ์กัญชา หมายถึง รูปแบบ หรือลักษณะของสารสกัดจากกัญชาที่ผ่านการเตรียมเพื่อนำมาใช้ทางการแพทย์กับผู้ป่วย อาทิ เม็ด สเปรย์พ่นในช่องปาก น้ำมันหยดใต้ลิ้น แท่งเหน็บทวารหนัก และ อื่นๆ

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มได้ประโยชน์ เนื่องจากมีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนชัดเจน

2. โรคลมชักที่รักษายาก และโรคลมชักที่ดื้อต่อการรักษา (intractable epilepsy)^(9, 10)

ผู้สั่งใช้ควรเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท และได้รับการอบรมการใช้สารสกัดจากกัญชาเพื่อการรักษาผู้ป่วย⁽³⁾

- ใช้ในโรคลมชักที่รักษายากในเด็ก ได้แก่ Dravet และ Lennox-Gastaut Syndrome⁽⁹⁾
- โรคลมชักที่ดื้อต่อการรักษาตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป^(3, 10) หากคาดว่าจะเกิด drugs interaction อาจพิจารณาใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาที่มี cannabidiol (CBD) สูง
- แพทย์ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคลมชักที่เข้าเกณฑ์โรคลมชักที่รักษายาก ควรส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานบริการสุขภาพระดับตติยภูมิเพื่อพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางระบบประสาท เพื่อประเมินและให้การรักษาต่อไป ในกรณี⁽³⁾
 - ลมชักที่ยังควบคุมด้วยยาไม่ได้
 - ผู้ป่วยเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี
 - ผู้ป่วยลมชักที่มีความเสี่ยงหรือไม่สามารถทนต่อผลข้างเคียงของการรักษาลมชักได้
 - มีความผิดปกติทางจิต หรือมีโรคจิตร่วมด้วย
 - มีข้อสงสัยในการวินิจฉัยลักษณะลมชัก หรือกลุ่มอาการลมชัก

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มได้ประโยชน์ เนื่องจากมีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนชัดเจน

2. โรคลมชักที่รักษายาก และโรคลมชักที่ดื้อต่อการรักษา (intractable epilepsy)^(9, 10)

ผู้สั่งใช้ควรเป็นแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านระบบประสาท และได้รับการอบรมการใช้สารสกัดจากกัญชาเพื่อการรักษาผู้ป่วย⁽³⁾

- ใช้ในโรคลมชักที่รักษายากในเด็ก ได้แก่ Dravet และ Lennox-Gastaut Syndrome⁽⁹⁾
- โรคลมชักที่ดื้อต่อการรักษาตั้งแต่ 2 ชนิดขึ้นไป^(3, 10) หากคาดว่าจะเกิด drugs interaction อาจพิจารณาใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาที่มี cannabidiol (CBD) สูง
- แพทย์ผู้ดูแลผู้ป่วยโรคลมชักที่เข้าเกณฑ์โรคลมชักที่รักษายาก ควรส่งต่อผู้ป่วยไปยังสถานบริการสุขภาพระดับตติยภูมิเพื่อพบแพทย์ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางระบบประสาท เพื่อประเมินและให้การรักษาต่อไป ในกรณี⁽³⁾
 - ลมชักที่ยังควบคุมด้วยยาไม่ได้
 - ผู้ป่วยเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 2 ปี
 - ผู้ป่วยลมชักที่มีความเสี่ยงหรือไม่สามารถทนต่อผลข้างเคียงของการรักษาลมชักได้
 - มีความผิดปกติทางจิต หรือมีโรคจิตร่วมด้วย
 - มีข้อสงสัยในการวินิจฉัยลักษณะลมชัก หรือกลุ่มอาการลมชัก

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มได้ประโยชน์ เนื่องจากมีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนชัดเจน

3. ภาวะกล้ามเนื้อหดเกร็ง (spasticity) ในผู้ป่วยโรคปลอกประสาทเสื่อมแข็ง (multiple sclerosis)⁽¹¹⁾

แพทย์สามารถใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาในกรณีที่รักษาภาวะกล้ามเนื้อหดเกร็งที่ดื้อต่อรักษาภายใต้ข้อพิจารณาต่อไปนี้⁽⁷⁾

- ไม่แนะนำให้ใช้เป็นผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเริ่มต้น
- แนะนำให้ปรึกษากับผู้ป่วยถึงประโยชน์และความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์กัญชาก่อนใช้
- แนะนำให้ใช้ในกรณีที่รักษาด้วยวิธีมาตรฐานอย่างเหมาะสม (รวมถึงวิธีที่ไม่ใช่ยา) แล้วไม่ได้ผล

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มได้ประโยชน์ เนื่องจากมีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนชัดเจน

4. ภาวะปวดประสาท (neuropathic pain)^(8, 12)

แพทย์สามารถใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาในกรณีที่รักษาภาวะปวดประสาทที่ดื้อต่อการรักษาภายใต้ข้อพิจารณาต่อไปนี้⁽⁷⁾

- ไม่แนะนำให้ใช้เป็นผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเริ่มต้น
- แนะนำให้ปรึกษากับผู้ป่วยถึงประโยชน์และความเสี่ยงของผลิตภัณฑ์กัญชาที่ใช้
- แนะนำให้ใช้ในกรณีที่ทดลองใช้ยาบรรเทาอาการปวดอย่างสมเหตุผลแล้ว แต่ผู้ป่วยยังคงมีอาการปวด
- แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเสริมหรือควบรวมกับวิธีมาตรฐาน

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

กลุ่มน่าจะได้ประโยชน์ (ในการควบคุมอาการ) มีหลักฐานทางวิชาการที่มีคุณภาพสนับสนุนมีจำนวนจำกัด ซึ่งต้องการข้อมูลการศึกษาวิจัยเพื่อสนับสนุนต่อไป

1. ผู้ป่วยที่ได้รับการดูแลแบบประคับประคอง (palliative care)
 2. ผู้ป่วยมะเร็งระยะสุดท้าย (end-state cancer)
 3. โรคพาร์กินสัน
 4. โรคอัลไซเมอร์
 5. โรควิตกกังวลไปทั่ว (generalized anxiety disorders)
 6. โรคปลอกประสาทอักเสบ (demyelinating diseases)
- อื่นๆ อาทิ neuromyelitis optica และ autoimmune encephalitis

• ไม่แนะนำให้ใช้เป็นผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเริ่มต้น • ผู้ป่วยที่ได้รับยาแก้ปวดอย่างสมเหตุผลแล้วยังมีอาการปวดมาก ทั้งที่ยาแก้ปวดที่ได้รับอยู่ในปริมาณที่เหมาะสมแล้ว • แนะนำให้ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาเป็นการรักษาเสริมหรือควบรวมกับวิธีการรักษาตามมาตรฐาน

โรคและภาวะที่ใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาทางการแพทย์

อาจได้ประโยชน์ (ในอนาคต)

โรคมะเร็ง (Cancer)

- หลักฐานทางวิชาการที่สนับสนุนว่ากัญชามีประโยชน์ในการรักษาโรคมะเร็งชนิดต่างๆ ยังมีไม่เพียงพอ แต่สมควรได้รับการศึกษาวิเคราะห์อย่างละเอียด
- ผู้ป่วยโรคมะเร็งควรได้รับการรักษาตามวิธีมาตรฐานทางการแพทย์ในปัจจุบัน

อาการข้างเคียงจากการใช้กัญชา

- มึนเวียนศีรษะ (dizziness)
- เสียความสมดุล (loss of co-ordination)
- หัวใจเต้นช้า (bradycardia)
- ความดันโลหิตผิดปกติ (abnormal pressure)
- สับสน (disorientation)
- กระวนกระวาย (agitation)
- วิตกกังวล (anxiety)
- ประสาทหลอน (hallucination) • โรคจิต (psychosis)

อาการข้างเคียงจากการใช้กัญชา หรือสารกลุ่มแคนนาบินอยด์



Forensic Science International

Volume 298, May 2019, Pages 298-306



Cannabis as a cause of death: A review

Olaf H. Drummer AO^{a,*,}, Dimitri Gerostamoulos^{a, b,}, Noel W. Woodford^{a, b,}

[Show more](#)

<https://doi.org/10.1016/j.forsciint.2019.03.007>

[Get rights and content](#)

Highlights

- Smoking **cannabis** has been associated with acute myocardial infarction.
- Some deaths have been attributed to smoked cannabis.
- Thrombus formation and **stroke** has been associated with use of cannabis.
- Acute use of cannabis should be considered as contributory to death in some cases.

จากการศึกษาของ Drummer OH และคณะ
มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. พบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ที่สูบกัญชากับ
ภาวะกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน
2. บางรายน่าจะตายจากการสูบกัญชา
3. การใช้กัญชามีความสัมพันธ์กับการเกิดลิ่มเลือด
และเส้นเลือดอุดตันที่สมอง
4. การตายบางสาเหตุอาจมีการกัญชาเกี่ยวข้อง

อาการข้างเคียงจากการใช้กัญชา หรือสารกลุ่มแคนนาบินอยด์



International Journal of Drug Policy
Volume 26, Issue 2, February 2015, Pages 135–142



Research paper

Probability and predictors of the cannabis gateway effect: A national study

Roberto Secades-Villa ^{a, b, c, d, e}, Olaya García-Rodríguez ^{a, b}, Chelsea J. Jin ^b, Shual Wang ^b, Carlos Blanco ^b

Show more

<https://doi.org/10.1016/j.drugpo.2014.07.011>

Get rights and content

Highlights

- We examined progression from cannabis use to other illicit drugs use in the NESARC.
- 44.7% of individuals with lifetime cannabis use progressed to other illicit drug use.
- Mental disorders predicted progression from cannabis use to other illicit drug use.
- This study can help guide interventions for drug use and cannabis regulations.

จากการศึกษาของ Secades-Villa R และคณะ
มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

เป็นการศึกษาในผู้ใช้กัญชา 6624 ราย



พบว่าผู้ใช้กัญชานั้นมีแนวโน้มที่จะใช้ยาเสพติด
ประเภทอื่นเพิ่มขึ้น

ข้อห้ามใช้ผลิตภัณฑ์ที่มี THC เป็นส่วนประกอบ

1. ผู้ที่มีประวัติแพ้ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการสกัดกัญชา ซึ่งอาจเกิดจากส่วนประกอบอื่นๆ และ/ หรือสารที่เป็นตัวทำละลาย (solvent) ที่ใช้ในการสกัด
2. ผู้ที่มีอาการรุนแรงของ unstable cardio-pulmonary disease (angina, peripheral vascular disease, cerebrovascular disease และ arrhythmia) หรือ มีปัจจัยเสี่ยงของโรคหลอดเลือดหัวใจ
3. ผู้ที่เป็นโรคจิตมาก่อน หรือ มีอาการของโรคอารมณ์แปรปรวน (concurrent active mood disorder) หรือ โรควิตกกังวล (anxiety disorder)
4. หลีกเลี่ยงการใช้ในสตรีมีครรภ์ สตรีที่ให้นมบุตร รวมถึงสตรีวัยเจริญพันธุ์ที่ไม่ได้คุมกำเนิด หรือสตรีที่วางแผนจะตั้งครรภ์เนื่องจากมีรายงานการศึกษาพบว่ามีทารกคลอดก่อนกำหนด ทารกน้ำหนักตัวน้อย รวมถึงพบ cannabinoids ในน้ำนมแม่ได้

ข้อควรระวังอื่นๆ

1. การสั่งใช้ผลิตภัณฑ์กัญชาที่มี THC เป็นส่วนประกอบในผู้ป่วยที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี เนื่องจากผลข้างเคียงที่เกิดขึ้นส่งผลต่อสมองที่กำลังพัฒนาได้ ดังนั้น ผู้สั่งใช้ควรวิเคราะห์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นก่อนการสั่งใช้ผลิตภัณฑ์จากกัญชา
2. ผู้ที่เป็นโรคตับ
3. ผู้ป่วยที่ติดสารเสพติด รวมถึงนิโคติน หรือเป็นผู้ดื่มสุราอย่างหนัก
4. ผู้ใช้ยาอื่นๆ โดยเฉพาะยากลุ่ม opioids และยากล่อมประสาท อาทิ benzodiazepines
5. ผู้ป่วยเด็กและผู้ป่วยสูงอายุ เนื่องจากยังไม่มีข้อมูลทางวิชาการมากเพียงพอในสองกลุ่มนี้ กระบวนการ metabolism ของผู้สูงอายุจะช้ากว่า จึงดูเหมือนว่ามีการตอบสนองต่อกัญชาได้สูงกว่า ดังนั้นการใช้จึงควรเริ่มต้นในปริมาณที่น้อยและปรับเพิ่มขึ้นช้าๆ

หมายเหตุ ข้อ 3 และ 4 อาจพิจารณาใช้ non-psychoactive cannabis preparation

ปฏิกริยาระหว่างยากับสารสำคัญในกัญชา

1. ยาอื่นที่ส่งผลให้ THC หรือ CBD เปลี่ยนแปลง

เช่น

ใช้ร่วมกับ Fluoxetine จะทำให้ระดับ THC หรือ CBD สูงขึ้นจนทำให้เกิดผลข้างเคียงได้

Carbamazepine, rifambin จะทำให้ระดับ THC หรือ CBD ลดลง

2. THC และ CBD มีผลเปลี่ยนแปลงยาอื่น

เช่น ใช้ร่วมกับ warfarin มีผลทำให้ INR สูงขึ้น



สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา
กระทรวงสาธารณสุข



ระบบการกำกับดูแลและควบคุมการใช้กัญชาทางการแพทย์ และ (ร่าง) กฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข



กัญชา กับ ข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องในประเทศไทย



กฎหมาย

รายละเอียด

อนุสัญญาเดี่ยวว่าด้วยการควบคุม
ยาเสพติดให้โทษ ปี ค.ศ. 1961
(Single Convention on Narcotic
Drugs)

- กัญชา สารสกัดจากกัญชาและทิงเจอร์ เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 1 ห้ามปลูก ผลิตส่งออก นำเข้า ค้าขาย ครอบครองหรือใช้ประโยชน์ เว้นแต่เพื่อใช้ทางการแพทย์หรือการศึกษาวิจัยเท่านั้น
- เฉพาะกัญชาและยางกัญชา (resin) เป็นยาเสพติดในประเภท 4

พรบ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522

- กัญชา เป็นยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 5 ตามกฎหมายในประเทศไทย
- กัญชา ทุกส่วนของพืชกัญชา เช่น ใบ ดอก ยอด ผล ลำต้น วัสดุหรือสารต่างๆ ที่มีอยู่ในพืชกัญชา เช่น ยาง น้ำมัน ถือว่าเป็น ยส .5
- ตามมาตรา 26 ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองซึ่ง ยส. 4 และ 5 เว้นแต่รัฐมนตรีจะได้อนุญาต โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ เป็นรายๆไป

กัญชา กับ ข้อกฎหมาย ใน ประเทศไทย



กฎหมาย	รายละเอียด
แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย พรบ.ยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ 7) พ.ศ. 2562	- กัญชา ยังคงเป็นยาเสพติดให้โทษในประเภทที่ 5 ตาม พรบ.ยาเสพติด 2562 สามารถนำกัญชามาใช้ประโยชน์ได้ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด - ห้ามมิให้ผู้ใดเสพ ยส.๕ เว้นแต่เสพเพื่อรักษาโรคตามคำสั่งของผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม หรือเป็นการเสพเพื่อศึกษาวิจัย - ห้ามผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครอง ยกเว้นได้รับการอนุญาต - การอนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562



- มาตรา 26/2 ได้ระบุไว้ว่า ห้ามมิให้ผู้ใดผลิต นำเข้า หรือส่งออกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ ในกรณีจำเป็น
 - 1) เพื่อประโยชน์ของทางราชการ
 - 2) เพื่อประโยชน์การแพทย์
 - 3) เพื่อประโยชน์การรักษาผู้ป่วย
 - 4) เพื่อการศึกษาวิจัยและพัฒนา
 - 5) รวมถึงการเกษตรกรรม พาณิชยกรรม วิทยาศาสตร์ หรืออุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ด้วย

ซึ่งได้รับใบอนุญาตจากผู้อนุญาตโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ



Thai FDA

ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562

การออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ
ในประเภท ๕ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาตเป็น



(๑) หน่วยงานของรัฐ ที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยหรือจัดการเรียนการสอนทางการแพทย์ เภสัชศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือเกษตรศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทางการแพทย์ เภสัชกรรม หรือวิทยาศาสตร์ หรือมีหน้าที่ให้บริการทางเกษตรกรรมเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือเภสัชกรรม หรือหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่ในการป้องกันปราบปราม และแก้ไขปัญหายาเสพติด หรือสภากาชาดไทย

(๒) ผู้ประกอบการวิชาชีพเวชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพทันตกรรม ผู้ประกอบวิชาชีพการสัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ หรือหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพการแพทย์แผนไทย ทั้งนี้ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและหมอพื้นบ้าน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๓) สถาบันอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ที่มีหน้าที่ศึกษาวิจัยและจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับการแพทย์หรือเภสัชศาสตร์

ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562

การออกใบอนุญาตให้ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษ
ในประเภท ๕ ได้เมื่อปรากฏว่าผู้ขออนุญาตเป็น



(๔) ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมที่รวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจชุมชน ซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือสหกรณ์การเกษตรซึ่งจดทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ซึ่งดำเนินการภายใต้ความร่วมมือและกำกับดูแลของผู้ขออนุญาต ตาม (๑) หรือ (๓) ทั้งนี้ ผู้ประกอบการอาชีพเกษตรกรรมดังกล่าว สามารถร่วมผลิตและพัฒนาสูตรตำรับยาแผนโบราณหรือยาสมุนไพรได้เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์ ภายใต้ความร่วมมือและกำกับดูแลของผู้ขออนุญาตตาม (๑) หรือ (๓) ด้วย

(๕) ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ.

(๖) ผู้ป่วยเดินทางระหว่างประเทศที่มีความจำเป็นต้องนำยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ติดตัวเข้ามาในหรือออกไปนอกราชอาณาจักรเพื่อใช้รักษาโรคเฉพาะตัว

(๗) ผู้ขออนุญาตอื่นตามที่รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำหนดในกฎกระทรวง



Thai FDA

ข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ ฉบับที่ 7 พ.ศ. 2562

บทเฉพาะกาล



- ในวาระเริ่มแรกภายในระยะเวลาห้าปี การขอรับใบอนุญาตสำหรับวัตถุประสงค์ผลิต นำเข้า ส่งออก กักตุนเพื่อประโยชน์ทางการแพทย์หรือการรักษาผู้ป่วย
 - 1) ให้อนุญาตได้เฉพาะกรณีและผู้ขออนุญาตเป็นหน่วยงานของรัฐ
 - 2) หรือเป็นผู้ขออนุญาตตามมาตรา ๒๖/๕ ซึ่งดำเนินการร่วมกับผู้ขออนุญาตที่เป็นหน่วยงานของรัฐ

หมายเหตุ การขอรับใบอนุญาตครอบครอง หรือวัตถุประสงค์เพื่อทำการศึกษาวิจัย สามารถยื่นขออนุญาตดำเนินการได้เลย โดยต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการและคณะกรรมการ เพื่อให้ความเห็นชอบในการอนุญาต



Thai FDA

ประกาศกระทรวงสธ. ตามมาตรา ๒๒ (บทนิรโทษ)

กลุ่มที่ ๑ มีโอกาสได้รับ ใบอนุญาต

- ผู้ที่มีคุณสมบัติตาม ม. ๒๖/๕ : การแพทย์/รักษาผู้ป่วย/ศึกษาวิจัย
- ให้ยื่นคำขออนุญาต, และจะครอบครองได้จนกว่าการพิจารณาจะแล้วเสร็จ : อาจได้/ไม่ได้

กลุ่มที่ ๒ ผู้ป่วยที่ใช้ กัญชารักษาโรคอยู่

- มีใบรับรองของแพทย์ แสดงว่าเจ็บป่วย
- ให้แจ้งการครอบครอง และให้ใช้ต่อไปได้

กลุ่มที่ ๓ ไม่มีโอกาส ได้รับอนุญาต

- ไม่ได้เป็นผู้มีคุณสมบัติตาม ม.๒๖/๕ + ไม่ใช่ผู้ป่วย
- ให้แจ้งการครอบครอง + ส่งมอบ ให้ จนท. เพื่อทำลาย/ใช้ประโยชน์





ผลการสุ่มตรวจพื้นที่ ในเขตอำเภอเวียงป่าเป้า กรณีผู้ป่วยแจ้งครอบครองกัญชา



ต้นเรื่อง: ได้รับประสานจากหน่วยงานในพื้นที่อำเภอเวียงป่าเป้า
ว่ามีกลุ่มผู้ป่วยที่แจ้งครอบครองกัญชา กับ สสจ.ชร. จัดวาง
ต้นกัญชา ในที่สาธารณะ บริเวณฟุตบอล สนามถนนเส้น
เชียงราย-เชียงใหม่ และบริเวณใกล้เคียงจำนวนหลายร้อยต้น
จึงอยากให้ สสจ.ชร. ช่วยเข้าไปตรวจสอบ

ตรวจสอบข้อมูลทางทะเบียน พบว่า ผู้ป่วยที่แสดงตนเป็นเจ้าของต้น
กัญชาและอ้างมีใบครอบครองกัญชาทั้ง 3 คน มีการแจ้งครอบครองกัญชา
ไว้กับ สสจ.ชร. จริง โดยแจ้งว่าปลูกไว้ในพื้นที่เดียวกัน



ผลการตรวจสอบ

- มีการจัดวางต้นกัญชาบริเวณฟุตบาทริมถนนจริง ประมาณ 40-50 ต้น
- เป็นพื้นที่ขอเช่า ได้มีผู้แสดงตนว่าเป็นผู้เช่าพื้นที่บริเวณนี้ และแจ้งกับ จนท. ว่าตนกับพวกอีกจำนวน 9 คนเป็นเจ้าของต้นกัญชา โดยไปแจ้งครอบครองกัญชากับ สสจ.ชร. แล้วทุกคน แต่แจ้งปลูกในสถานที่เดียวกัน
- และตนกับพวกใช้กัญชาเพื่อรักษาโรค มีการสกัดน้ำมันกัญชาจากต้นกัญชาที่ปลูกไว้



ผลการดำเนินงาน

สรุปข้อตกลง

- ให้ย้ายต้นกัญชาไปจัดวางไว้ในที่เหมาะสมตามที่แจ้งครอบครองไว้
- การผลิต/การแปรรูปกัญชา ไม่ได้อยู่ภายใต้เงื่อนไขของใบแจ้งครอบครองกัญชา ที่ทาง สสจ.ชร. ออกให้
- สสจ.ชร. ขอหารือกับ อย. ว่าการแจ้งครอบครองโดยปลูกรวมกันเป็นกลุ่มสามารถทำได้หรือไม่

หลักเกณฑ์การพิจารณาให้อนุญาตเกี่ยวกับกัญชา (ในปัจจุบัน)

ก่อนการประกาศกฎกระทรวงกัญชา



1. กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาตผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือ มีไว้ในครอบครองซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๔ หรือในประเภท ๕ พ.ศ. ๒๕๕๙

2. แนวทางการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกกัญชา พ.ศ. ๒๕๖๒

*ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ในการประชุมครั้งที่ 399-3/2562 วันที่ 12 กพ. 62

3. แนวทางปฏิบัติ ด้านการจัดเตรียมสถานที่ การเก็บรักษาและการควบคุมการใช้ สำหรับผู้ขอรับอนุญาตปลูก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา

*ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษ ในการประชุมครั้งที่ 399-3/2562 วันที่ 12 กพ. 62

แนวทางการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกกัญชา พ.ศ. ๒๕๖๒

ทางสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา โดยจะพิจารณารายละเอียดทั้งหมด 6 ประเด็น คือ



ข้อกำหนด	รายละเอียดตามข้อกำหนด
1. สถานที่เพาะปลูก	- ต้องได้รับดำเนินการตรวจสอบสถานที่ก่อนได้รับอนุญาต โดยมีรายละเอียด เช่น - ต้องมีเลขที่ตั้งและที่อยู่ชัดเจน กรณีเป็นอาคารต้องสามารถระบุชื่ออาคารได้ - ระบุพิกัดสถานที่ GPS - พื้นที่มีระบบรักษาความปลอดภัย เพื่อป้องกันการเข้าถึงจากบุคคลภายนอก
2. ปริมาณการปลูก	2.1 กรณีปลูกเพื่อประโยชน์ทางราชการและทางการแพทย์ • ต้องแสดงแผนการดำเนินการ (ตัวอย่างเช่น: แผนการผลิต (ปลูก) , แผนการจำหน่าย และแผนการใช้ประโยชน์) • แสดงเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับรายละเอียดการซื้อขายผลผลิตล่วงหน้า (Contact Farming) หรือสัญญาระหว่างผู้ปลูกกับผู้ซื้อผลผลิต

แนวทางการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกกัญชา พ.ศ. ๒๕๖๒



ข้อกำหนด	รายละเอียดตามข้อกำหนด
2. ปริมาณการปลูก (ต่อ)	2.2 กรณีปลูกเพื่อศึกษาวิจัย • ต้องแสดงแผนการดำเนินการรายละเอียดตามแผน • (ตัวอย่างเช่น: แผนการผลิต (ปลูก) และแผนการใช้ประโยชน์)
3. ประวัติการถูกดำเนินคดีเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษของผู้รับอนุญาต	ต้องได้รับการยืนยันเกี่ยวกับการตรวจสอบประวัติการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดจากสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติด (สำนักงาน ปปส.)
4. มาตรการรักษาความปลอดภัยเพื่อป้องกันการรั่วไหลของกัญชา	ดำเนินการตามแนวทางการปฏิบัติ ด้านการจัดเตรียมสถานที่ การเก็บรักษาและการควบคุมการใช้สำหรับผู้ขอรับอนุญาตปลูก ซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา

แนวทางการพิจารณาอนุญาตให้ปลูกกัญชา พ.ศ. ๒๕๖๒



ข้อกำหนด	รายละเอียดตามข้อกำหนด
5. รายละเอียดการดำเนินการ	รายละเอียดที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน เช่น • ชื่อผู้ขอรับอนุญาต /ชื่อผู้ขอร่วมโครงการ • วัตถุประสงค์การดำเนินงาน • วิธีการดำเนินงาน - รายละเอียดของเมล็ด และสายพันธุ์ของกัญชา - ขนาดของพื้นที่ / จำนวนที่ต้องการปลูก - รายละเอียดแหล่งที่มาของเมล็ดพันธุ์ เช่น นำเข้าจากประเทศ หรือของกลางยาเสพติด - วิธีในการปลูก ดูแล เก็บเกี่ยว ต้องเป็นไปตาม ข้อกำหนด GAP
6. ข้อมูลทั่วไปของผู้ขอรับอนุญาต	• ต้องเป็นบุคคลหรือหน่วยงานที่มีคุณสมบัติตามมาตรา 26/5 • กรณีเป็นบุคคลธรรมดา : มีสัญชาติไทย และมีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย • กรณีเป็นนิติบุคคล : จัดทะเบียนตามกฎหมายในประเทศไทย / กรรมการผู้ถือหุ้น 2 ใน 3 ต้องมีสัญชาติไทย / สำนักงานในประเทศไทย



แนวทางการปฏิบัติในการ จัดเตรียมสถานที่ สำหรับผู้ขอรับอนุญาตปลูกกัญชา



แนวทางขั้นพื้นฐาน : สำหรับผู้ขอรับอนุญาตปลูกซึ่งยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา เพื่อใช้ในการจัดเตรียมสถานที่ การเก็บรักษาการควบคุมการใช้ และการจัดทำบัญชีรับ-จ่าย สำหรับผู้รับอนุญาตปลูกกัญชา ในการดำเนินการควบคุม และป้องกันการรั่วไหลออกนอกระบบ

ผลิต (ปลูก)

ข้อกำหนด

ข้อกำหนดด้านสถานที่

1) ที่อยู่/ที่ตั้ง 2) โครงสร้าง 3) ประตูเข้าออก

ข้อกำหนดด้านการรักษาความปลอดภัย

ข้อกำหนดด้านการเก็บรักษา

ข้อกำหนดด้านการควบคุมการใช้

รายละเอียด

- ต้องมีที่อยู่ที่ตั้งชัดเจน สามารถระบุเส้นทางการเข้าถึง และสามารถระบุค่าพิกัดสถานที่ GPS ได้ โครงสร้างแข็งแรง /มีแนวเขตพื้นที่
- ปลูกได้ทั้งแบบ Outdoor/ Indoor Cultivation ตามข้อกำหนด

- มีกล้องวงจรปิดครอบคลุมทุกด้านของพื้นที่ปลูก
- มีระบบป้องกันการเข้าถึงพื้นที่ปลูก Electronic Access Control

- สถานที่เก็บ เมล็ดพันธุ์ ใบ ช่อดอก หลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว
- สถานที่เพื่อเก็บรักษา ส่วนที่เหลือของกัญชา หลังจากเก็บเกี่ยวแล้ว

- ดำเนินการปลูกกัญชาตามหลัก GAP - มีขั้นตอนการดำเนินงาน SOP
- มีมาตรการการสุ่มวิเคราะห์ เก็บเกี่ยว ขนส่ง ทำลาย และการรายงาน



Thai FDA

ขั้นตอนการยื่นคำขอรับอนุญาต (ผลิต นำเข้า ส่งออก ครอบครอง)



1. เตรียมเอกสาร



2. ยื่นคำขอที่ กองควบคุมวัตถุเสพติด (อย.)



3. ตรวจสอบพื้นที่



4. พิจารณาอนุญาต



กระบวนการในการพิจารณาการอนุญาต



สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา (อย.)

จะออกหนังสือสำคัญให้แก่ผู้รับอนุญาต

อนุญาตเป็นรายปีปฏิทิน ทั้งนี้สามารถต่ออายุใบอนุญาตได้

สรุปสาระสำคัญของ (ร่าง) กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาต ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา พ.ศ.



มกราคม 2562	สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ได้จัดทำ (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชาฯ พ.ศ.... โดยมีรายละเอียดครอบคลุมเรื่องการผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่ง ออก หรือมีไว้ในครอบครอง
กุมภาพันธ์ 2562	จัดประชุมประชาพิจารณ์ และเพื่อรับฟังความเห็น แล้วนำความเห็นมาปรับปรุงใน (ร่าง) กฎกระทรวงฯ ฉบับดังกล่าว
มีนาคม 2562	• เสนอ (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชาฯ ไปยังคณะกรรมการควบคุมยาเสพติดให้โทษให้ความเห็นชอบ (ร่าง) ฉบับดังกล่าว • เสนอ (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชาฯ ไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข
ประมาณ สิงหาคม 2562	(ร่าง) กฎกระทรวง การขออนุญาตและการอนุญาต ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา พ.ศ. ... มีผลบังคับใช้

(ร่าง) กฎกระทรวงการขออนุญาตและการอนุญาต
ผลิต จำหน่าย นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครอง
ยาเสพติดให้โทษ ในประเภท ๕ เฉพาะกัญชา



กรอบการดำเนินการตามร่างกฎกระทรวงทั้งหมด ๕ หมวด

หมวด ๑ การขออนุญาต (ข้อ ๔ – ๑๒)

- วัตถุประสงค์การขออนุญาต ผลิต / นำเข้า / ส่งออก / จำหน่าย/ ครอบครอง
- กำหนดคุณสมบัติของผู้ขออนุญาต
- กำหนดเอกสารหลักฐานประกอบการยื่นคำขออนุญาต *มีแผนดำเนินการ
- กำหนดสถานที่ยื่นคำขออนุญาต

หมวด ๒ การอนุญาต (ข้อ ๑๓ – ๒๖)

- ขั้นตอนการพิจารณาอนุญาต ผลิต / นำเข้า / ส่งออก / จำหน่าย/ครอบครอง
- การอนุญาต กรณีนำเข้า/ส่งออก เฉพาะคราว

หมวด ๓ การดำเนินการ (ข้อ ๒๗ – ๓๔)

- กำหนดการดำเนินการสำหรับผู้รับอนุญาตทุกประเภท
- กำหนดการตรวจหาสารปนเปื้อน / โลหะหนัก/สารอื่นๆที่อาจเกิดอันตราย



กรอบการดำเนินการตามร่างกฎกระทรวง แบ่งเป็น ๕ หมวด

หมวด ๔ การรับรองตำรับ (ข้อ ๓๕)

- การผลิต/นำเข้า ผลิตภัณฑ์ ต้องขอการรับรองตำรับต่อผู้อนุญาต
- ยกเว้น กรณีตำรับตัวอย่าง และการปรุงยาสำหรับคนไข้เฉพาะราย

หมวด ๕ การขออนุญาต เพื่อการวิจัย (ข้อ ๓๖ – ๓๗)

- กำหนดเอกสาร หลักฐาน ประกอบการยื่นคำขอ
- แผนโครงการศึกษาวิจัย กรณีวิจัยในคน ต้องผ่าน EC
- การรายงานอาการไม่พึงประสงค์ กรณีวิจัย

บทเฉพาะกาล (ข้อ ๓๘ – ๓๙)

- รongรับหนังสือสำคัญแสดงการอนุญาตตามกฎหมายกระทรวง ยส. ๔ & ๕ ให้เป็นใบอนุญาตตามกฎหมายกระทรวงนี้ และให้ใช้ได้ต่อไปได้



กรณีการ ผลิต นำเข้า ส่งออก กำหนดวัตถุประสงค์ ๗ ประเภท ดังนี้

วัตถุประสงค์	คุณสมบัติ
๑. บริหารทางการแพทย์ในประเทศ	■ เป็นผู้ได้รับมอบหมายจาก สธ โดยความเห็นชอบของ คกก. - ทั้งนี้ ต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติ ดังนี้ ๑. หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด ๒. สถาบันอุดมศึกษา ๓. กลุ่มเกษตรกร ๔. อื่นๆ ได้แก่ ผู้รับอนุญาต ผลิต/นำส่ง ยาปัจจุบัน , ยาแผนโบราณ , ผลิตภัณฑ์สมุนไพร , ผู้ประกอบกิจการผลิตด้านเกษตรกรรม ■ เป็นคู่สัญญากับ อย. เพื่อจ้างผลิต/จัดซื้อ
๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย	๑. หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด ๒. ผู้ประกอบวิชาชีพ ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. กลุ่มเกษตรกร ๕. อื่นๆ เช่น ผู้รับอนุญาต ผลิต/นำส่ง ยาปัจจุบัน , ยาโบราณ , ผลิตภัณฑ์สมุนไพร , ผู้ประกอบกิจการผลิตด้านเกษตรกรรม , ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทางแพทย์/วิทยาศาสตร์
๓. ประโยชน์ทางราชการ ป้องกันปราบปราม + ร่วมมือระหว่างประเทศ	หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด



กรณีการ ผลิต นำเข้า ส่งออก กำหนดวัตถุประสงค์ ๗ ประเภท ดังนี้ (ต่อ)

วัตถุประสงค์	คุณสมบัติ
๔. ผลิต เพื่อส่งออก/ ส่งออก	๑. ผู้รับอนุญาต ผลิต /นำเข้า ยส.๕ เฉพาะกัญชา ๒. ผู้รับอนุญาต ผลิตยาปัจจุบัน / ยาแผนโบราณ / ผลิตภัณฑ์สมุนไพร
๕. <u>ผลิตโดยการปรุงยา</u> สำหรับคนไข้เฉพาะราย ของแพทย์แผนไทย และหมอพื้นบ้าน	๑. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยประยุกต์ ๒. ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย + หมอพื้นบ้าน ตามที่ รมว.กำหนด
๖. ผลิต เพื่อรักษาโรค กรณีจำเป็นสำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย	๑. ผู้รับอนุญาต ผลิตยาปัจจุบัน ๒. หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด
๗. ผู้ป่วยเดินทางระหว่างประเทศ	ผู้ป่วยมี ยส.๕ กัญชา ติดตัวเข้ามาในหรือออกไป เพื่อใช้รักษาตัว + มีใบรับรองของแพทย์



กรณีการ จำหน่าย กำหนดวัตถุประสงค์ ๔ ประเภท ดังนี้

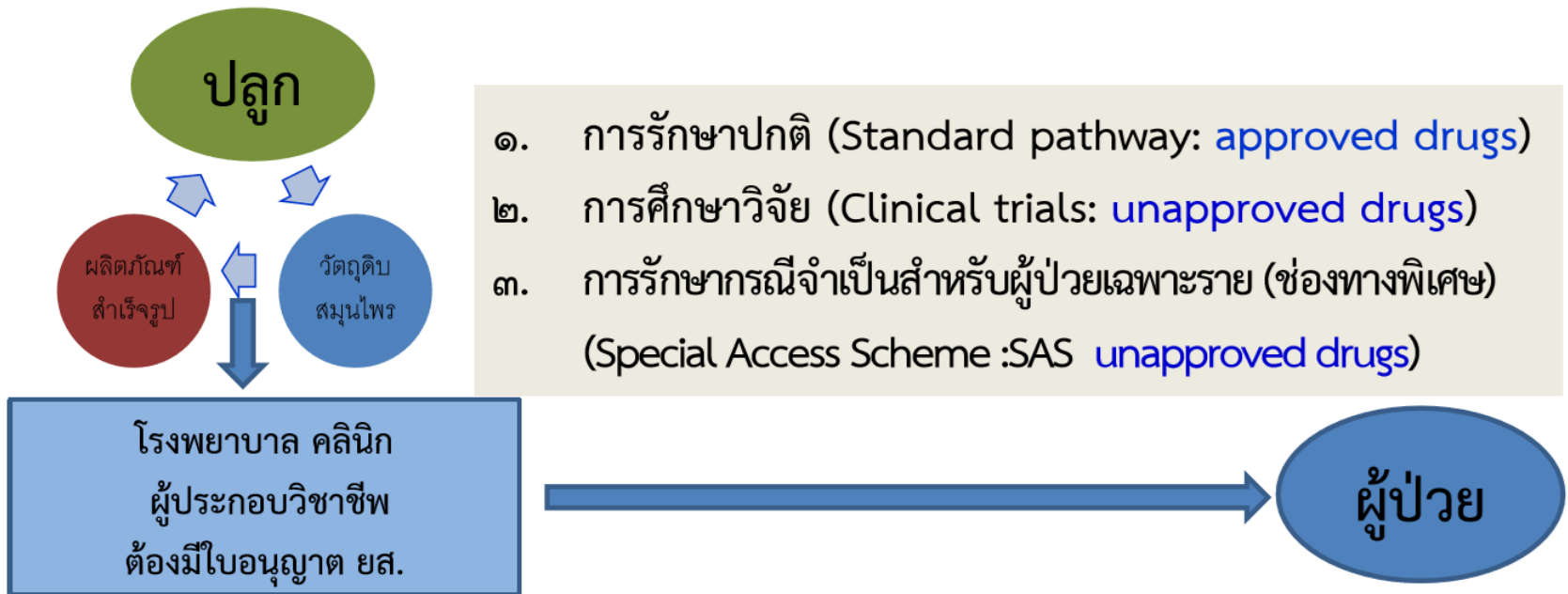
วัตถุประสงค์	คุณสมบัติ
๑. รักษาผู้ป่วย	๑. ผู้รับอนุญาต ผลิต / นำเข้า ยส.๕ เฉพาะกัญชา <u>ที่ สธ มอบหมาย</u> ๒. คู่สัญญา กับ อย. ๓. หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด ๔. ผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม / เภสัชกรรม/ ทันตกรรม /สัตวแพทย์ /แผนไทยประยุกต์ / แผนไทย+หมอพื้นบ้าน ที่ รมว.กำหนด
๒. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย	๑. หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด ๒. ผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม /เภสัชกรรม/ทันตกรรม/สัตวแพทย์ ๓. ผู้ประกอบวิชาชีพแผนไทยประยุกต์ /แผนไทย + หมอพื้นบ้าน ที่รมว.กำหนด ๔. ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับการ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทางด้านแพทย์/วิทยาศาสตร์
๓. ประโยชน์ราชการ ป้องกันปราบปราม + ร่วมมือระหว่างประเทศ	หน่วยงานของรัฐ / สภากาชาด
๔. เกษตรกรรม /วิทยาศาสตร์ /อุตสาหกรรม เพื่อประโยชน์ทางการแพทย์	ผู้รับอนุญาต ผลิต/นำเข้า ยส.๕ เฉพาะกัญชา <u>ที่ สธ มอบหมาย</u>



Thai FDA

สรุป (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชา ประชุมรับฟังความเห็นและประชาพิจารณ์ 26 ก.พ. 62

หน้าที่ 6



แพทย์ที่จะสั่งจ่ายยาได้

- แผนปัจจุบัน – แพทย์/ทันตแพทย์/สัตวแพทย์ชั้นหนึ่ง ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจากกระทรวงสาธารณสุข
- แผนไทย – แพทย์แผนไทยประยุกต์ แพทย์แผนไทย/หมอพื้นบ้านตามที่ รมต. ประกาศ ที่ผ่านการอบรมหลักสูตรจากกระทรวงสาธารณสุข



Thai FDA

สรุป (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชา ประชุมรับฟังความเห็นและประชาพิจารณ์ 26 ก.พ. 62

หน้าที่ 7

กรณีการ **ครอบครอง** กำหนดวัตถุประสงค์ ๔ ประเภท ดังนี้

วัตถุประสงค์	คุณสมบัติ
๑. ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย	๑. หน่วยงานของรัฐ / สภาวิชาชีพ ๒. ผู้ประกอบวิชาชีพ เวชกรรม / เภสัชกรรม/ ทันตกรรม /สัตวแพทย์ / แผนไทยประยุกต์ / แผนไทย + หมอพื้นบ้าน ที่ รมว.กำหนด ๓. สถาบันอุดมศึกษา ๔. ผู้ประกอบกิจการเกี่ยวกับ ศึกษา วิเคราะห์ วิจัย ทางด้านแพทย์/วิทยาศาสตร์
๒. ตัวอย่างเพื่อการศึกษา	๑. หน่วยงานของรัฐ/ สภาวิชาชีพ ๒. สถาบันอุดมศึกษา
๓. ประโยชน์ทางราชการ ป้องกันปราบปราม + ร่วมมือระหว่างประเทศ	หน่วยงานของรัฐ / สภาวิชาชีพ
๔. ขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ	ผู้ประกอบการขนส่งสาธารณะที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร



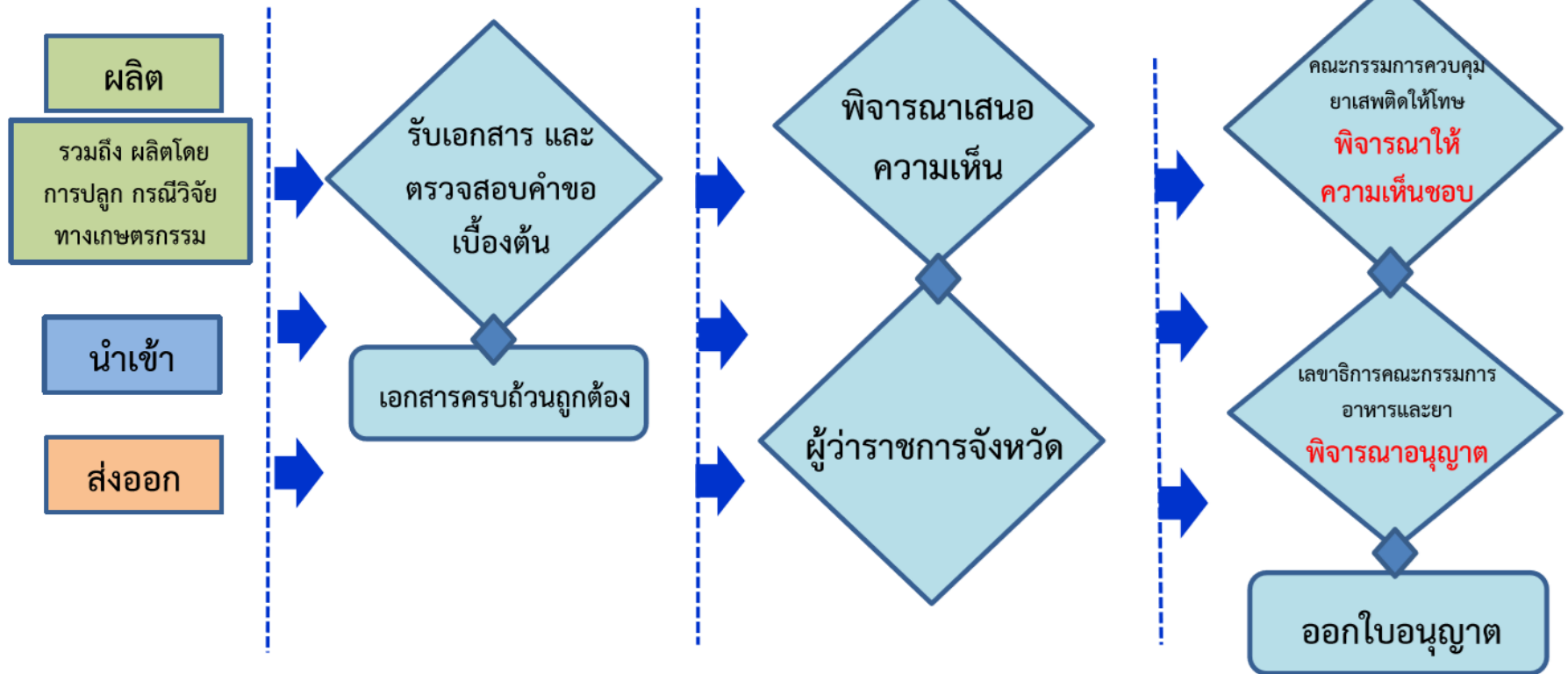
ขั้นตอนการยื่นคำขอรับอนุญาต (ส่วนภูมิภาค) ตามประเภทใบอนุญาต ผลิต นำเข้า ส่งออก

ยื่นคำขอ

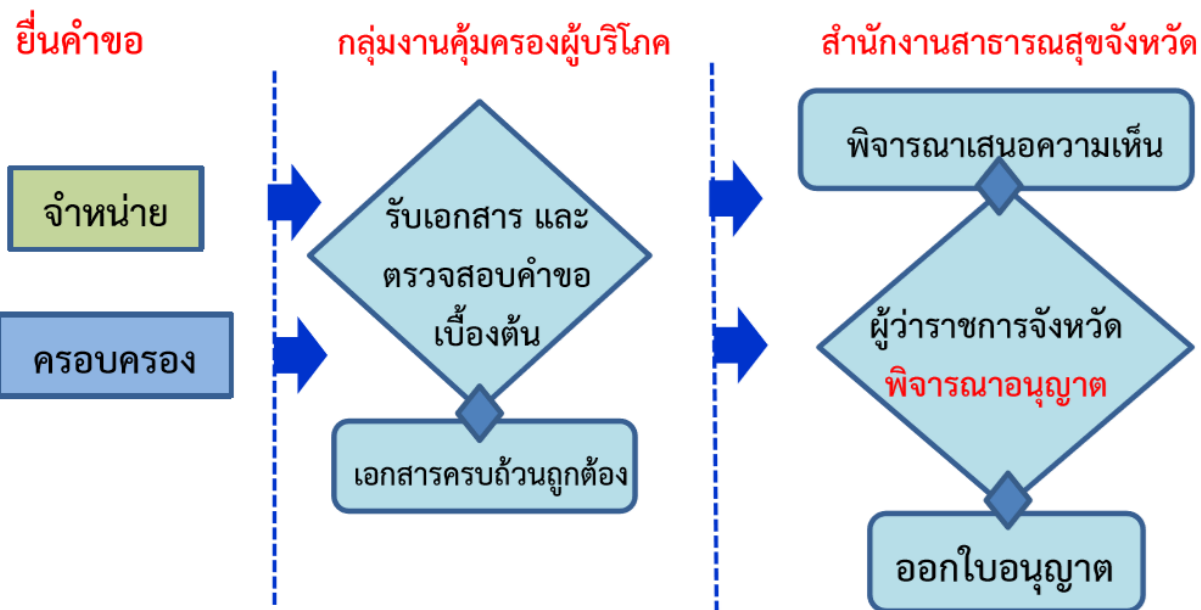
กลุ่มงานคุ้มครองผู้บริโภค

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด

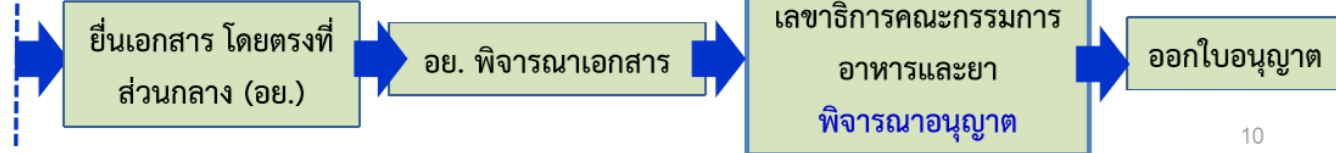
ส่วนกลาง (อย.)



ขั้นตอนการยื่นคำขอรับอนุญาต (ส่วนภูมิภาค) ตามประเภทใบอนุญาต จำหน่าย /ครอบครอง /ประเภทอื่นๆ



- ศึกษาวิจัยที่มีใช้ทางเกษตร
- ผู้ป่วยเดินทางระหว่างประเทศ
- ขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ



หลักการของการผลิต

การปลูก การแปรรูป - การสกัด การผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป



การขออนุญาตปลูก แปรรูป สกัด ผลิตเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป

- มีแผนการผลิต การจำหน่าย การใช้ประโยชน์ ที่ชัดเจน เช่น การปลูกอาจมีลักษณะ contract farming ผลิตอะไร จำนวนเท่าใด จะจำหน่ายให้ผู้รับอนุญาตใด
- ต้องดำเนินการตามแผนการผลิต การใช้ประโยชน์
- จัดให้มีการสุ่มตรวจวิเคราะห์เพื่อหาปริมาณสารสำคัญ สารปนเปื้อน โลหะหนัก เป็นต้น

การดำเนินการของผู้รับอนุญาต: ใบอนุญาตผลิต (ปลูก)

ผลิต และเก็บกัญชาในสถานที่ที่ระบุ / ใช้เมล็ดพันธุ์กัญชา**ตามที่ได้รับอนุญาต** เท่านั้น/ ปลูก **ตามหลัก GAP**

พื้นที่ต้องมีแนว **เขตพื้นที่ชัดเจน โครงสร้างมั่นคง แข็งแรง** มีการป้องกันการเข้าถึงจากคนนอก สัตว์

สุ่มวิเคราะห์หา **สารสำคัญ สารปนเปื้อน โลหะหนัก หรือสารอื่นๆ** ตามมาตรฐานที่กำหนด

แจ้งการ **เก็บเกี่ยว ทำลาย หรือขนส่งกัญชา** ก่อนดำเนินการ 15 วัน

จัดทำ **บัญชีรับจ่าย และรายงาน** ส่งเป็นรายเดือนและปี

ให้ความร่วมมือกับ จนท. เพื่อกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

การดำเนินการของผู้รับอนุญาต: ใบอนุญาตผลิต (ไม่ใช่การปลูก ได้แก่ สกัดสาร / ผลิตภัณฑ์)



ผลิต และเก็บกัญชาในสถานที่ที่ได้รับอนุญาต เท่านั้น/ ผลิตตาม **หลักเกณฑ์ GMP**



ต้องจัดให้มี **สถานที่และการรักษาความปลอดภัย** เพื่อเก็บรักษา และป้องกันการสูญหาย



สุ่มวิเคราะห์หา **สารสำคัญ สารปนเปื้อน โลหะหนัก หรือสารอื่นๆ** ตามมาตรฐานที่กำหนด



จัดทำ **ฉลากและเอกสารกำกับยา** ที่ที่กัญชาเป็นส่วนผสม ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด



ต้องผลิตผลิตภัณฑ์ที่ที่กัญชาเป็นส่วนผสม **ตามตำรับที่ได้รับการรับรองจาก อย. ก่อน**



จัดทำ **บัญชีรับจ่าย และรายงาน** ส่งเป็นรายเดือนและปี / ดำเนินการอื่นๆ ตามที่ คณะ กก. กำหนด



การดำเนินการของผู้รับอนุญาต: ใบอนุญาตผลิต (โดยการปรุยาแผนไทย)



ผลิตตำรับกัญชา ในสถานที่ ที่ได้รับอนุญาต เท่านั้น



ผลิตตามตำรับกัญชา เฉพาะตำรับที่ รพ. ประกาศ เท่านั้น



ต้องจัดให้มี สถานที่และการรักษาความปลอดภัย เพื่อเก็บรักษา และป้องกันการสูญหาย



สั่งใช้ยาตำรับกัญชา โดยผู้ประกอบวิชาชีพ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่ รพ.ที่กำหนด



**** ติดตามและรายงานเหตุการณ์อันไม่พึงประสงค์ (ADR) จากการใช้กัญชา ตามแบบที่กำหนด**



จัดทำ บัญชีรับจ่าย และรายงาน ส่งเป็นรายเดือนและปี



Thai FDA

สรุป (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชา ประชุมรับฟังความเห็นและประชาพิจารณ์ 26 ก.พ. 62



หน้าที่ 14

การดำเนินการของผู้รับอนุญาต: ใบอนุญาตจำหน่าย



จำหน่าย ในสถานที่ ที่ได้รับอนุญาต เท่านั้น /สถานที่และการ รักษาความปลอดภัย เพื่อเก็บรักษา และป้องกันการสูญหาย



ดำเนินการตาม แผนการจำหน่าย / จัดทำ บัญชีรับจ่าย และรายงาน ส่งเป็นรายเดือนและปี



ผู้ที่ได้รับหนังสือรับรองการจำหน่ายต้องรายงาน ติดตามและประเมินประสิทธิผล ความปลอดภัย คุณภาพ ผลกระทบ และอาการไม่พึงประสงค์ จากการใช้กัญชา เป็นรายเดือน



สั่งใช้ยาตำรับกัญชาเพื่อรักษาผู้ป่วย โดยผู้ประกอบวิชาชีพ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามที่กำหนด รวมถึงการสั่งใช้ยาให้ เกสซ์กรปรุงผสมยาเพื่อรักษาผู้ป่วย และสัตว์ป่วย



ผู้ประกอบวิชาชีพเภสัชกรรม ต้องจำหน่าย ยส. 5 ให้เฉพาะผู้รับอนุญาตตามกฎหมายนี้ หรือผู้ที่มีใบสั่งยาของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม พร้อมลงบัญชีรายละเอียดตามแบบที่กำหนด



Thai FDA

สรุป (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชา ประชุมรับฟังความเห็นและประชาพิจารณ์ 26 ก.พ. 62

หน้าที่ 15

การดำเนินการของผู้รับอนุญาต: ใบอนุญาตครอบครอง นำเข้า ส่งออก



เก็บกัญชา หรือผลิตภัณฑ์ที่มีส่วนประกอบของกัญชา ในสถานที่ ที่ได้รับอนุญาต เท่านั้น



ต้องจัดให้มี สถานที่และการรักษาความปลอดภัย เพื่อเก็บรักษา และป้องกันการสูญหาย



ต้องดำเนินการตาม แผนนำเข้า ส่งออกและใช้ประโยชน์ แล้วแต่กรณี



กรณีนำเข้า ต้องมีใบรับรองผู้ผลิต และรายละเอียดการวิเคราะห์



ดูแล ฉลากและเอกสารกำกับ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขตามที่ กก.กำหนด



จัดทำ บัญชีรับจ่าย และรายงาน ส่งเป็นรายเดือนและปี



Thai FDA

สรุป (ร่าง) กฎกระทรวงกัญชา ประชุมรับฟังความเห็นและประชาพิจารณ์ 26 ก.พ. 62



หน้าที่ 16

การขออนุญาตเพื่อการศึกษาวิจัย

เอกสาร หลักฐาน

- เอกสารแสดงตน/คุณสมบัติตามกฎหมาย
- โครงการศึกษาวิจัย กรณีวิจัยในคน ต้องผ่าน EC
- หลักฐานอื่นๆ ตามประกาศ

การ ดำเนินการ

- จัดทำบัญชี รายงาน และรายงานความก้าวหน้าของการวิจัย
- กรณีวิจัยในคน ต้องเก็บยาไว้อย่างน้อย ๑ ปี หลังเสร็จโครงการ
- รายงานอาการไม่พึงประสงค์
- อื่นๆ ตามประกาศ คกก.





ไม่ใช่ คูกปลุกัญญา แต่เป็นแปลงปลุกัญญา

โครงการ มทร.อีสาน (อ.พังโคน , จ.สกลนคร)

วันที่ 7 มิ.ย. 2562

- 1) คณะกรรมการ อ.ย.
- 2) สสจ.สกลนคร
- 3) สภ.อ.พังโคน
- 4) รองอธิการบดี มทร.อีสาน
- 5) คณะทำงาน

ภาพจาก นพ.สมนึก ศิริพานทอง









การผลิต การใช้
ในประเทศ

เฉพาะ ๕ ปีแรก





หน้า ๒๘

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๙๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดผู้ประกอบการวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและหมอพื้นบ้านตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพ
การแพทย์แผนไทย ที่จะสามารถปรุง หรือสั่งจ่ายตำรับยาที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่ได้

พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศ สธ ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทยและหมอพื้นบ้านที่ให้ออกใบรับ

เป็นผู้ประกอบวิชาชีพ
ตาม กม

- การแพทย์แผนไทยทุกด้าน โดยทำภายใต้กรอบที่แต่ละสาขากำหนด
- หมอพื้นบ้าน

ผ่านการอบรมหลักสูตรที่
สธ /สภา รับรอง

- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย
- หมอพื้นบ้าน

ดำเนินการภายใต้
สถานพยาบาลรัฐ

- ผู้ประกอบวิชาชีพการแพทย์แผนไทย

การปรุงยา

- วัตถุดิบต้องอยู่ในรูปแบบไม่สามารถแยกได้ อาจใช้เครื่องยาผสมกับยาชงกลาง
- หมอพื้นบ้าน ต้องปรุงเฉพาะตำรับที่กรมการแพทย์แผนไทยฯ รับรอง





หน้า ๒๗

เล่ม ๑๓๖ ตอนพิเศษ ๙๔ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๑๑ เมษายน ๒๕๖๒

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง กำหนดตำรับยาเสพติดให้โทษในประเภท ๕ ที่มีกัญชาปรุงผสมอยู่
ที่ให้เสพเพื่อรักษาโรคหรือการศึกษาวิจัยได้

พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศ สธ กำหนดตำรับกัญชาที่ให้เสพเพื่อรักษาโรคได้

ตำรับที่ อย.รับรอง

- แผนปัจจุบัน
- แผนไทย

ยาแผนไทย ตามตำรา

- เฉพาะตามบัญชีตำรับยา และตำรายาแผนไทยที่แนบท้ายประกาศนี้
- จำนวน ๑๖ ตำรับ

ตำรับ SAS

- เฉพาะที่อนุญาตให้ผลิตในประเทศ
- สำหรับผู้ป่วยเฉพาะราย

ตำรับวิจัย

- ต้องได้รับอนุญาตให้วิจัย
- ภายใต้โครงการศึกษาวิจัย

ตำรับของหมอพื้นบ้าน

- เฉพาะที่กรมการแพทย์แผนไทยฯ รับรอง
- หมอพื้นบ้านปรุงจากองค์ความรู้ ภูมิปัญญา



ชื่อตำรับยา	ที่มาของตำรับยา
๑. ยาอัคคินิวคณะ	คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์
๒. ยาสุขไสยาสน์	คัมภีร์ธาตุพระนารายณ์
๓. ยาแก้ลมเนาวนารีวาโย	ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๔. ยาน้ำมันสนั่นไตรภพ	ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๕. ยาแก้ลมขึ้นเบื้องสูง	ตำรายาศิลาจารึกในวัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม
๖. ยาไฟอาวุธ	แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
๗. ยาแก้นอนไม่หลับ /ยาแก้ไข้ผอมเหลือง	แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๑ พระยาพิศณุประสาทเวช
๘. ยาแก้สั่นทขาด กล่อนแห้ง	แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช
๙. ยาอัมฤตโอสถ	แพทยศาสตร์สงเคราะห์ เล่ม ๒ พระยาพิศณุประสาทเวช
๑๐.ยาอโภยสาลี	เวชศึกษา พระยาพิศณุประสาทเวช
๑๑.ยาแก้ลมแก้เส้น	เวชศาสตร์วิวัฒนาการ
๑๒.ยาแก้โรคจิต	อายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒
๑๓.ยาไฟสาลี	อายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒
๑๔.ยาทาริตสีดวงทวารหนักและโรคผิวหนัง	อายุรเวทศึกษา (ขุนนิทเทศสุขกิจ) เล่ม ๒
๑๕.ยาทำลายพระสุเมรุ	คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์
๑๖.ยาทัพยาธิคุณ	คัมภีร์แพทย์ไทยแผนโบราณ เล่ม ๒ ขุนโสภิตบรรณลักษณ์

องค์การเภสัชกรรม ร่วมกับ กรมการแพทย์

เดินทางวิจัยสารสกัดกัญชาทางการแพทย์กับผู้ป่วย

4 กลุ่มโรค

ผู้ป่วย
โรคเมะเร็ง
แพ้คีโม

โรคลมชัก
ดื้อยา

ภาวะ
ปวดประสาท
ที่รักษาวิธีอื่น
ไม่ได้ผล

ภาวะกล้ามเนื้อ
หดเกร็งในผู้ป่วย
ปลอกประสาท
เสื่อมแข็ง



องค์การเภสัชกรรม



GPO
องค์การเภสัชกรรม

ใกล้ความจริง! น้ำมันกัญชาเมดิคัลเกรด

จากต้นอ่อน-ออกดอก สู่สารสกัดเพื่อผู้ป่วย



ต้นอ่อน กัญชาเมดิคัลเกรด

- ปลูกด้วยระบบรากลอย (Aeroponics)
- ควบคุมสารอาหารตามมาตรฐานกำหนด
- ป้องกันการปนเปื้อนจากสารพิษ



ระยะเติบโต

- สายพันธุ์ THC สูง
- สายพันธุ์ CBD สูง
- สายพันธุ์ THC 1 : CBD 1



กัญชาเมดิคัลเกรดออกดอก

- ออกดอกตัวเมียทั้งหมด
- ระยะ 8-10 สัปดาห์ ดอกโตเต็มที่
- ขนสีขาวดอกกัญชาเริ่มเปลี่ยนสีเป็นน้ำตาลปน
- มีสารสำคัญตามต้องการ



ระยะเก็บเกี่ยว

ปลาย ก.ค.-ส.ค.62
นำเข้าสู่กระบวนการสกัดเป็น
น้ำมันกัญชาเกรดใต้ลิ้น 2,500 ขวด
กระจายให้ผู้ป่วยผ่านโครงการ
วิจัยทางการแพทย์

ควบคุมคุณภาพการปลูก
ตามมาตรฐานการเกษตรที่ดี



องค์การเภสัชกรรม



GPO
องค์การเภสัชกรรม

รายที่ 4 แล้ว! หวิดดับแอปไซ้ น้ำมัน กัญชา 3 ชั่วโมงอาการหนัก ห้ามส่ง รพ. ด่วน

Khaosod

เผยแพร่ 4 มิถุนายน 2562 เวลา 16.42 น.

แก้ไข 4 มิถุนายน 2562 เวลา 16.42 น.



รายที่ 4 แล้ว! หวิดดับแอปไซ้ น้ำมันกัญชา 3 ชั่วโมงอาการหนัก ห้ามส่ง รพ.ด่วน เริ่มมีอาการชาตามเนื้อตัว บางรายมีอาการกล้ามเนื้อเกร็ง กระตุก หมอเตือนรักษาได้แค่บางโรค แนะนำปรึกษาแพทย์ก่อน

น้ำมันกัญชา วันที่ 4 มิ.ย. ผู้สื่อข่าวรายงานว่า มีผู้ป่วยเข้ารับรักษาตัวที่โรงพยาบาลน่าน ด้วยอาการชักเกร็ง อาเจียน หลังแอบทดลองใช้สารสกัดจากกัญชาเพื่อรักษาโรคประจำตัว เป็นรายที่ 4 ซึ่งแพทย์ได้ให้การรักษาลดภัยแล้วแต่ต้องพักฟื้นอยู่ที่โรงพยาบาลต่อ

โดย นพ.พงศ์เทพ วงศ์วัชรไพบูลย์ รองผู้อำนวยการโรงพยาบาลน่าน เปิดเผยว่า สัปดาห์นี้ได้มีผู้ป่วยเข้ารับรักษาตัวหลังใช้สารสกัดจากกัญชาแล้วจำนวน 4 ราย โดยจากการสืบประวัติผู้ป่วยพบว่า จะไปสั่งซื้อมาจากทางออนไลน์มาทดลองใช้เอง โดยได้ใช้น้ำมันสารสกัดจากกัญชาหยอดบริเวณใต้ลิ้น จากนั้นประมาณ 2-3 ชั่วโมง เริ่มมีอาการชาตามเนื้อตัว บางรายมีอาการกล้ามเนื้อเกร็ง กระตุก ต้องรีบส่งตัวมารักษาที่โรงพยาบาลน่านโดยเร่งด่วน

แจ้งเตือนภัย จาก งาน
เภสัชกรรม รพ.ศิริมาศนะคะ

12:45



12:45

เข้านี้ได้รับแจ้ง มีผู้ตกเป็น
เหยื่อ ซื้อยาที่อ้างว่าผสม
กัญชา

12:45

มีชาวบ้าน ขอเข้าพบเภสัช 3
ราย จาก ม.3 ต.หนองจิก

12:45

หลงเชื่อซื้อขาย เสียเงินเป็น
พันบาท และ ให้เลขที่บัตร
ประชาชน

12:45

วิธีการของ คนขาย

- 1.อ้างว่าเป็นโครงการหลวง
- 2.เอาเลขที่บัตรประชาชนไป
- 3.ให้ไปขอใบรับรองแพทย์
กับ พญ.นุศรา....แล้วจะเอา
ชื่อไปเข้าโครงการ
- 3.จะได้รับแจกกัญชา 2 ต้น
อัญชัน 1 ต้น
- 4.จ่ายค่ายา กป. ละ 500
บาท (วันนี้) ถ้าไปซื้อกับ
เภสัชกร. รพ...จะได้ราคา
750 บาท

12:45

A close-up photograph of a hand holding a single cannabis leaf. The leaf is green with serrated edges and a prominent central vein. The background is a soft-focus field of green cannabis plants. The text "Thank you" is overlaid in white on the right side of the image.

Thank you